

Handläggare
Katja Hatschek
Telefon: 08-50833607**Till**
Utbildningsnämnden
2025-10-23

Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2025/870

Förvaltningens förslag till beslut

1. Utbildningsnämnden godkänner utbildningsförvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Beslutet justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat "Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030" till utbildningsnämnden för yttrande. Handlingsplanen är kopplad till stadens program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) och har som övergripande mål att säkerställa att nationella minoriteter och urfolket samerna har full tillgång till sina rättigheter.

Utbildningsförvaltningen ser positivt på ambitionen att ta steg framåt i arbetet och vill framhålla att arbetet kräver långsiktighet och lyhördhet utifrån de nationella minoriteternas önskemål. Förvaltningen föreslår att det intersektionella perspektivet ska bli tydligare i handlingsplanen. Förvaltningen ser även en risk i att intentionen med ett samlat MR-program försvåras av att viktiga frågor delas upp i flera handlingsplaner och vill därför framhålla att det är viktigt att göra dokumenten begripliga för verksamheterna, till exempel genom konkreta sammanhållna mål och prioriteringar bland de uppdrag som finns i handlingsplanerna. Förvaltningen ser också att staden bör komplettera handlingsplanen med en konsekvensanalys av förslagets ekonomiska och administrativa påverkan för verksamheterna.

Utbildningsförvaltningen
Grundskoleavdelningen

Hantverkargatan 2F
Box 22049
104 22 Stockholm
Växel 08 508 33 000
Fax
registrator.utbildning@edu.stockholm.se
<https://start.stockholm/>

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Beslutet kräver omedelbart justering med hänsyn till remisstiden.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat ”Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samernas rättigheter 2030” till utbildningsnämnden för yttrande.

Handlingsplanen är kopplad till stadens program för de mänskliga rättigheterna (MR-programmet) och har som övergripande mål att säkerställa att nationella minoriteter och urfolket samerna har full tillgång till sina rättigheter. I Sverige finns fem erkända nationella minoriteter: judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar. Samerna är också ett urfolk.

Handlingsplanen ger vägledning till stadens nämnder och bolagsstyrelser i arbetet med att säkerställa att de nationella minoriteternas och urfolket samernas rättigheter tillgodoses. Utgångspunkten för handlingsplanen är MR-programmets tre fokusområden om kunskap och information, välfärd och service samt delaktighet och inflytande. Till varje fokusområde hör ett antal mål som ska skapa en tydlig styrning och samtidigt en flexibilitet för nämnder och bolagsstyrelser att själva ta fram aktiviteter för att nå dem.

En central metod för genomförandet är att utveckla ett rättighetsbaserat arbetssätt som hjälper verksamheterna att fokusera på grupper och individer som riskerar att inte få sina rättigheter tillgodosedda. Arbetet med handlingsplanen ska utgå från ordinarie processer samt från kunskap om stockholmares levnadsvillkor och tillgång till de mänskliga rättigheterna.

Kommunstyrelsen ansvarar för övergripande samordning, stöd och uppföljning i implementeringen av handlingsplanen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom grundskoleavdelningen i samverkan med gymnasieavdelningen, avdelningen för personal och kompetensförsörjning samt avdelningen för utveckling och samordning.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 14 oktober 2025. Funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 15 oktober 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Det framgår av skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567) och läroplanerna att elever har rätt till en skolgång fri från diskriminering och kränkande behandling. Normmedvetenhet,

arbete mot kränkande behandling och arbete mot rasism är högt prioriterade områden i stadens skolor och på central förvaltning. Utbildningsförvaltningen har flera pågående och kommande aktiviteter inom de områden som handlingsplanen berör.

Utbildningsförvaltningen ser positivt på ambitionen att ta steg framåt i arbetet och vill framhålla att arbetet kräver långsiktighet och lyhördhet utifrån de nationella minoriteternas önskemål.

Vidare föreslår utbildningsförvaltningen att det intersektionella perspektivet genomgående ska bli tydligare i hela handlingsplanen. Ett intersektionellt perspektiv kan visa hur olika maktordningar och diskrimineringsgrunder påverkar och överlappar varandra. Det kan vara ett stöd och ett verktyg vid implementeringen av handlingsplanerna som hör till MR-programmet.

Utbildningsförvaltningen ser även en i att intentionen med ett samlat MR-program försvåras av att viktiga frågor delas upp i flera handlingsplaner och vill därför framhålla att det är viktigt att göra dokumenten begripliga för verksamheterna, till exempel genom konkreta sammanhållna mål och prioriteringar bland de uppdrag som finns i handlingsplanerna. Samtidigt anser förvaltningen också att staden bör komplettera handlingsplanen med en konsekvensanalys av förslagets ekonomiska och administrativa påverkan för verksamheterna.

Utbildningsförvaltningen välkomnar att kommunstyrelsen får det övergripande uppdraget att samordna, stötta och följa upp implementeringen av handlingsplanen.

Konsekvenser för barn och barns rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Förslag till beslut

Utbildningsförvaltningen föreslår att utbildningsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen. Beslutet kräver omedelbart justering med hänsyn till remisstiden.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Peter Bragner
Grundskoledirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Handlingsplan för nationella minoriteter och urfolket samers
rättigheter 2030